

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

19 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Iurie DIACONU
Liliana CATAN
Victor BOICO

a examinat admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de avocații Bucatca Vadim și Ciobanu Vadim în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2021, în cauza penală privindu-l pe

MUNTEAN Eugeniu XXXXX, născut
la XXXXX, domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 20.08.2020– 04.12.2020;

Instanța de apel: 11.01.2021 – 03.02.2021;

Instanța de recurs: 23.03.2021 – 19.05.2021.

c o n s t a t ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din 04 decembrie 2020, Muntean Eugeniu a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe termen de 2 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

S-a admis acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Fonari Victoria și s-a dispus încasarea din contul lui Muntean Eugeniu a prejudiciului material cauzat în sumă de 9200 lei.

Corpurile delictive au fost restituite părții vătămate Fonari Victoria și s-a dispus lăsarea lor în proprietatea acesteia.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, Muntean Eugeniu în perioada de timp 30 decembrie 2019 până la 27 ianuarie 2020, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, prin acces liber a pătruns în apartamentul XXXXX, ce aparține lui Fonari Victoria, de unde pe ascuns a sustras patru inele din aur în valoare totală de 7000 lei, un cercel din aur în valoare de 200 lei, mijloace bănești în sumă de 2000 lei, astfel cauzându-i părții vătămate un prejudiciu material

în proporții considerabile în sumă totală de 9200 lei.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, a fost atacată cu apel de către inculpat, care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să-i fie aplicată o pedeapsă neprivativă de libertate și reducerea acțiunii civile.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2021, apelul inculpatului a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a tras concluzia că inculpatul a săvârșit anume infracțiunea pentru care a fost condamnat, fiindu-i stabilită o pedeapsă echitabilă. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală.

Instanța de judecată a ținut cont la stabilirea categoriei și a măsurii de pedeapsă de prevederile art. 6, 7, 61, 75- 78 Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, aplicându-i o pedeapsă corectă, echitabilă și legală. Astfel, instanța de apel a reținut că Muntean Eugeniu nu s-a prezentat în ședințele instanței de fond fără a aduce motivele neprezentării ultimului, iar prin încheierea instanței de judecată din 27.10.2020, acesta a fost anunțat în căutare.

Pedeapsa penală este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane. Pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

În acest sens, instanța a stabilit că infracțiunea incriminată, în conformitate cu alin. (4) art. 16 Cod penal se referă la categoria infracțiunilor mai puțin grave. Inculpatul nu este încadrat în câmpul muncii, în cadrul urmăririi penale nu a recunoscut vina, totodată, s-a eschivat de a se prezenta în ședințele de judecată, cauza fiind examinată în lipsa acestuia. La caz, instanța de apel în conformitate cu prevederile art. 76-77 Cod penal careva circumstanțe atenuante sau agravante nu a stabilit.

În speță, argumentele apelantului nu au fost reținute, or persistă circumstanțe ce indică că reeducarea și corectarea inculpatului nu este posibilă fără izolarea lui de societate, or numai prin executarea reală a pedepsei închisorii și izolării de societate, reabilitare și corijare, în locurile de detenție, fără aplicarea suspendării executării acesteia se va obține reeducarea și corectarea inculpatului, care la moment prezintă

pericol pentru societate, în raport cu infracțiunea comisă, dar și cu circumstanțele reale și personale ale inculpatului.

Prin urmare, instanța de apel a menționat, că instanța de fond, întemeiat și justificat a conchis că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă numai cu atragerea la răspundere penală, și numai aplicând față de acesta pedeapsa în baza art. 186 alin.(2) lit. c) și d) Cod penal, cu închisoare pe un termen de 2 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Referitor la cerința apelantului de reducere a cuantumului acțiunii civile înaintată de către partea vătămată Fonari Victoria, instanța de apel a menționat că, potrivit ordonanței de restituire a corpurilor delictive din 25 februarie 2019, părții vătămate Fonari Victoria i-a fost restituit un portmoneu de culoare neagră din piele, în care se aflau 2 inele și o verighetă de culoare aurie, care de fapt au fost răscumpărate de ultima de la SRL "Blago Grup", fapt confirmat prin contract nr. XXXXX, privind cesiunea creanței din 11 februarie 2020, contract nr. XXXXX, privind cesiunea creanței din 11 februarie 2020 și contract nr. XXXXX, privind cesiunea creanței din 11 februarie 2020, astfel, inculpatul urma să-i restituie în volum deplin prejudiciul material cauzat părții vătămate.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocații Bucatca Vadim și Ciobanu Vadim în interesele inculpatului au atacat-o cu recursuri ordinare.

6.1 Avocatul Bucatca Vadim a invocat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei, pronunțarea unei noi hotărâri prin care să se aplice în privința inculpatului o pedeapsă mai blândă non privativă de libertate.

În motivare recurentul a indicat că, instanța de apel nu a luat în considerare faptul că inculpatul la urmărirea penală a recunoscut comiterea infracțiunii, s-a căit de cele săvârșite, a contribuit la descoperirea infracțiunii.

Instanțele nu au luat în considerare că pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie proporțională, efectivă și disuasivă, aptă să conducă la restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni. Or, practica judiciară a demonstrat că o pedeapsă prea aspră, generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

Așadar, recurentul consideră că reeducarea și corectarea inculpatului, este posibilă fără izolare de societate.

6.2 Avocatul Ciobanu Vadim a invocat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivare recurentul a indicat că o consideră ca fiind neîntemeiată ilegală, deoarece hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

În speță, aplicarea pedepsei cu închisoare lui Muntean Eugeniu din motiv că acesta nu a recunoscut vina în privința comiterii infracțiunii imputate aduce atingere de o manieră disproporționată drepturilor de a tăcea și de a nu contribui la propria incriminare.

S-a mai menționat că Muntean Eugeniu a conștientizat ilegalitatea acțiunilor sale precum și necesitatea unui comportament adecvat, ori în cadrul ședinței de judecată din instanța de apel ultimul a declarat că-i pare rău și se căiește sincer de cele comise.

Luând în considerare circumstanțele cauzei și personalitatea inculpatului, recurentul a indicat că pedeapsă sub formă de închisoare este prea aspră, iar o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege. Prin urmare, prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni din partea acestuia este posibilă fără privarea acestuia de libertate.

De asemenea, în privința lui Muntean Eugeniu sunt aplicabile și prevederile art. 90 sau 90¹ Cod penal, ce va fi una rezonabilă și echitabilă în raport cu fapta comisă de inculpat.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursurilor avocaților, menționând că acestea urmează a fi declarate inadmisibile, ca fiind vădit neîntemeiate și lipsite de temeiuri legale.

8. Partea vătămată Fonari Victoria a depus referință față de recursul avocatului Ciobanu Vadim, solicitând inadmisibilitatea acestuia.

9. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare pe baza materialului din dosar și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Colegiul penal reține că recurenții, nefiind de acord cu decizia contestată o critică, ca temei pentru recurs invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 10) Cod de procedură penală. În conținutul textului recursurilor nu este specificat, în raport cu împrejurările relevate în descriptivul hotărârii atacate, asupra cărora motive concrete invocate în apelul inculpatului nu s-ar fi pronunțat instanța de apel și care ar fi esența circumstanțelor și erorile de drept care ar indica la faptul că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, etc..

Colegiul reține că, recurenții deși sunt de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, critică decizia contestată doar în partea ce ține de pedeapsa stabilită, considerând-o

prea aspră, solicitând stabilirea unei pedepse non privative de libertatea sau suspendarea parțială a executării pedepsei cu închisoare.

Referitor la aceste argumente, Colegiul penal menționează că chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

La individualizarea pedepsei aplicate inculpatului, instanța de apel just și argumentat a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, pedeapsa respectivă fiind motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale, corespunde principiului proporționalității și scopului de restabilire a echității sociale, corectării ultimului, precum și prevenirii de săvârșirea de noi infracțiuni atât de inculpat, cât și de alte persoane. În același timp, instanța de apel corect a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind mărimea prejudiciului material cauzat părții vătămate Fonari Victoria.

Pornind de la aceea că obiectul instanței de recurs este limitat la analiza chestiunilor de drept, Colegiul apreciază că recursurile declarate de avocați, în esență, sunt mai degrabă niște „apeluri deghizate”, decât un „efort conștiincios de a corecta o eroare judiciară”, care se bazează în mod primordial pe enumerarea argumentelor deja examinate minuțios și respinse în cadrul procedurii precedente, iar în prezent nu există „circumstanțe cu caracter substanțial și convingător”, care să justifice ingerința în hotărârea instanței de apel sau în cea a primei instanțe, cu dispunerea micșorării pedepsei în privința lui Munteanu Eugeniu.

Faptul că apărarea nu este de acord cu pedeapsa stabilită, considerând-o prea aspră, nu poate servi ca circumstanță pentru aplicarea în privința lui Munteanu Eugeniu a pedepsei non privative de libertate.

Mai mult, motivele invocate în recursurile vizate au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, care le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie la pct. 4-5, iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor cauzei care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița c. Moldovei).

Referitor la argumentele apărătorului Ciobanu Vadim care solicită rejudecarea cauzei, dar cu posibila aplicare a prevederilor art. 90 și 90¹ Cod penal, Colegiul le consideră nefondate, or, această solicitare nu a constituit obiect al examinării la judecarea cauzei în instanța de apel, iar potrivit art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală, în recurs nu pot fi invocate temeuri care nu au fost indicate și în apel.

Urmează de reiterat că în cuprinsul ambelor recursuri apărătorii au invocat că *inculpatul a recunoscut comiterea infracțiunii, s-a căit de cele săvârșite, a conștientizat ilegalitatea acțiunilor sale*, argumente care sunt în contradicție cu

materialele cauzei și procesele-verbale ale ședințelor de judecată ce dovedesc un comportament opus celor invocate. Inculpatul în cadrul ședinței instanței de fond nu s-a prezentat și nu a prezentat argumente ce ar motiva absența sa. Prin urmare a fost pornit dosarul de căutare pe numele lui, în baza încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 27.10.2020 (f.d. 78), iar cauza a fost examinată în lipsă, dar în prezența apărătorului Bucatca Vadim.

În cadrul instanței de apel, inculpatul a fost prezent dar a refuzat să depună declarații, conform procesului-verbal din 03.02.2021, nu a recunoscut vina în comiterea infracțiunii imputată și doar a susținut cele invocate în cererea de apel absolut nemotivată (f.d. 110).

Din atare considerente, Colegiul penal nu va analiza și verifica probele administrate în cauză. În același context, instanța de recurs reiterează că la etapa judecării recursului nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere alegațiilor inculpatului în conștientizarea acțiunilor sale ilegale și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele ierarhic inferioare, acestea fiind atribuții exclusive ale instanțelor de fond.

Instanța de recurs se raliază argumentelor expuse în sentință și în decizia Curții de Apel contestate, totodată, notând că, potrivit jurisprudenței constante a CtEDO se admite însușirea concluziilor instanțelor ierarhic inferioare de către instanțele ierarhic superioare, în cazul când constatările acestora sunt fundamentate în fapt și în drept, fiind amplu prezentate în hotărârile atacate, constatându-se că la administrarea probelor nu au fost încălcate drepturile și libertățile constituționale ale participanților la proces, iar probele puse la baza hotărârilor nu conțin erori procesuale ce ar putea influența autenticitatea concluziilor formulate de instanțe.

În final, Colegiul consideră necesar de a interveni cu mențiunea că, potrivit statuărilor Curții Europene, aceasta a evidențiat, cu titlul de principiu, că instanțele judecătorești trebuie să-și motiveze deciziile în temeiul art. 6§1 al Convenției (cauza Ruiz Torija vs. Spain, 9 decembrie 1994, §29). Totuși, instanțele nu sunt obligate să ofere un răspuns detaliat la fiecare argument al părților, mai cu seamă dacă el este invocat în mod repetat, iar extinderea la care se aplică această obligație de a prezenta motive poate să varieze în dependență de caracterul deciziei și circumstanțele cauzei. Or, în opinia Curții, în cazul în care instanța supremă refuză să admită o cauză din motivul că nu sunt întrunite temeiurile legale pentru această cauză, o motivare foarte succintă poate satisface cerințele art. 6 din Convenție. (a se vedea în acest sens cauza Bachowski vs. Polonia din 02.11.2010).

Prin urmare, având în vedere considerentele menționate supra și raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul penal concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, iar criticele din cererile de recurs înaintate de avocații Bucatca Vadim și

Ciobanu Vadim în numele inculpatului nu și-au găsit confirmare.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de avocații Bucatca Vadim și Ciobanu Vadim în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2021, în cauza penală privindu-l pe *MUNTEAN Eugeniu XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 25 iunie 2021.

Președinte

Iurie DIACONU

Judecător

Liliana CATAN

Judecător

Victor BOICO